

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 57
Tarih : 25.11.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

26.09.2004 Tarih ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair
Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ilişlide sunulmuştur.

Filiz Kerestecioğlu
İstanbul Milletvekili

Murmel AYDOĞAN
Diyarbakır Milletvekili

Şelma KANAK
Hakkari Milletvekili

Dilek ÖCALAN
Samsun Milletvekili

Leyla BİRLİK
Sınak Milletvekili

Gağlar DEMİREL
Diyarbakır Milletvekili

Silivri Milletvekili
Besime KANCA

Y. Can
Burdur Milletvekili

Dirayet PARDEMİR
Ağrı Milletvekili

Feleknas UCA
Diyarbakır Milletvekili

Bediye ÖZGÖKÇE ERTAN
Van Milletvekili

Tuğba HEZER ÖZTÜRK
Van Milletvekili

Ş. Adil
Saadet BECERELİ
Bartın Milletvekili

Meral DAIMİ BEŞTAŞ
Adana Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon:	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	07 Ocak 2016		E.No: 2/433	
Ysm.Uzm.	Gn.Sek.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.	Gn.Sek.
cm	16	16	16	16
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
25 Kasım 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
25 Kasım 2015
No: 5865

GENEL GEREKÇE

Türkiye’de kadına yönelik şiddet her boyutuyla giderek daha da artmaktadır. Eril zihniyetin sistematik bir politikası olan kadına yönelik şiddet, toplumsal bir şiddet olarak ortaya çıkmaktadır. AKP döneminde 2002-2015 yılları arasında ulaşılabilen bilgilere göre, 7.427 kadın katledilmiştir. Cinsiyetçiliğin ve militarizmin en ağır şekilde yaşandığı 2015 yılında kadın cinayetleri de artan militarist ortama paralel bir şekilde yükselmiştir. Kadınların sistematik bir şekilde öldürüldüğü adı konulmamış bu savaşta, kadın cinayetleri 2015 yılında en yüksek seviyeye çıkarak son 10 ayda 346’a ulaşmıştır. Aynı dönemde 271 transfobik nefret cinayeti işlenmiştir.

Sokağa çıkma yasaklarıyla birlikte başta kadınlar ve çocuklar olmak üzere sivil insanlar öldürülmektedir. Yaşanan bu süreçte yaratılan militarist ortam eril zihniyetin güçlenerek sadece çatışmaların olduğu yerlerde değil Türkiye’nin her yerinde kadın cinayetlerinin artmasına sebep olmaktadır. Kadın örgütlerinin verilerine göre, artan militarizmle birlikte kadın cinayetlerinde ateşli silah kullanımı ve sayısında artış olmuştur. AKP’nin kadını yok sayan, kadını ikincil gören, kadını aileye ve eve hapsedmeye çalışan politikaları, zihniyetin kalıplarını kabul etmeyerek sokaklara çıkan ve mücadele eden kadınları hedef almaktadır. Varto’da Kader Kevser Eltürk’ün bedenine yönelik saldırı, eril zihniyetin kadın düşmanı politikalarının en açık şekilde sergilemiştir. Kadınları hedef alan uygulamalar, yasalarla güvence altına alınarak, erkek katillerin korunmasına ve hatta kadın cinayetlerinin özendirilmesine neden olmaktadır.

Türkiye’de kadın cinayetlerinde uygulanan Türk Ceza Kanunu’nun 62. maddesi ile iyi hal indirimi düzenlenmiş olup, fail yararına cezayı hafifletecek “takdiri” nedenlerin bulunması halinde cezada indirimle gidilmesi hüküm altına alınmıştır. İyi hal indirimi hukuken TCK’da düzenlenirken Türkiye’de kadınların katledilmesinin meşrulaştırılması ve cezasızlık politikasının yürütülmesi için bir araç haline gelmiştir. Hakimin takdirine bırakılan durumlarda, yargıda yer alan eril bakış açısıyla birlikte, kadınları öldüren erkeklerin korunması yönünde takdir kullanılması kaçınılmaz olmaktadır. Yasal güvence olsa dahi uygulanan ceza indirimleriyle, kadın cinayetlerinin artarak devam etmesine hizmet etmektedir. Kadın cinayetlerinden basına yansıyanların neredeyse hepsinde ceza indirimlerinin uygulandığı bilinmektedir. Kadınların “tayt giymesi”, erkeğin mahkemede “takım elbiseli” olması

gibi gerekçelerle verilen indirimler kadın cinayetlerinin özendirilmesi ve erkeklerin yasalarca cesaretlendirilmesi demektir.

Medyaya yansıyan tüm kadın cinayeti davalarında “iyi hal” indirimine gidildiği görülmektedir. Basına yansıyan mahkeme kararlarından bir kaç ş u şekilde sıralanabilir:

Ankara’da 25 Ekim 2013 tarihinde Apartman Yöneticisi Kezban Doğan’ı başına poşet geçirerek mutfak tüpü hortumunu da zorla ağzına dayayarak vahşice katleden Apartman Görevlisi Adem Çıracı’ya da 19 Şubat tarihinde görülen karar duruşmasında, “saygılı” tutumu gerekçe gösterilerek “iyi hal indirimi” uygulandı.

Malatya’da eşi Kadime Şanlı’yı Facebook sayfasında evli olduğunu yazmadığı ve kızlık soyadını kullanmadığı için 20 Şubat 2010’da öldüren Hüseyin Şanlı’ya verilen müebbet hapis cezası ‘haksız tahrik’ ve ‘iyi hal’ indirimleri uygulanarak 16 yıla düşürüldü.

Antalya’da cinsel ilişkiye girmek istemeyen eşi Dudu Karataş’ı 2 Mart 2010’da boğarak öldüren emekli imam Ali İhsan Karataş, eşinin kendisine “sen artık erkek değilsin” dediği iddiasıyla ağır tahrik indiriminden yararlandı. Mahkeme Karataş’ın cezasını sekiz yıl dokuz ay hapse düşürdü.

Adana’da 2007 yılında “Evime gidip bahçe kapısını açtığımda yüzünü tam göremediğim bir şahsın kaçtığını gördüm. Eşimin alt kısmında beyaz tayt, üstünde de beyaz tişört vardı” diyerek nikahsız eşi 17 yaşındaki Oya Can’ı bıçaklayarak öldüren Halil İbrahim Uçan ağırlaştırılmış ömür boyu hapse mahkum eden mahkeme, tahrik gerekçesiyle cezayı 22 yıla indirdi.

Siirt’te 2 Mayıs 2014 tarihinde eşi Remziye Eripek’i tekme tokat ve sopayla darp ederek ölümüne neden olan Celal Eripek’e de ödül gibi ceza verildi. 25 Haziran’da görülen karar duruşmasında mahkeme, müebbet hapis cezasıyla yargılanan Eripek’e önce 4 yıl hapis cezası verdi. Son duruşmada Eripek’in “Ben eşimi seviyordum. Çok üzgünüm” sözlerine “iyi hal” indirimi uygulayarak cezayı 3 yıl 4 aya indiren mahkeme bir de Eripek’in tahliyesine karar verdi.

Dolayısıyla kadın erkek eşitliğinin sağlanması için yasa değişiklikleri yeterli değildir, eril zihniyetin köklü bir şekilde dönüşmesi, sistematik bir şekilde yürütülen cinsiyetçi politikaların son bulması ve toplumsal olarak kadın özgürlüğüne dair dönüşümün yaşanması gerekmektedir. Ancak bu zihniyet dönüşümüyle birlikte, pratikte kadınların katledilmesini teşvik eden yasaların değişmesi önemli bir adım

olacaktır. Kadınları katleden erkeklerin ödüllendirilmesine sebep olan ceza indirimlerin önüne geçilmesi en aciliyet taşıyan konu haline gelmiştir.

Bu amaçla “TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ” hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - Madde değişikliği ile “kadına yönelik şiddet” tanımı 6284 sayılı Kanun ve Türkiye’nin imzacısı olduğu ve 2014 yılında yürürlüğe giren kadına yönelik şiddetle ilgili kapsamlı düzenlemeleri içeren uluslararası bir sözleşme niteliğindeki Kadınlara Yönelik şiddet ve Aile İçi şiddetin önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi’nde (kamuoyunda bilinen ismiyle İstanbul Sözleşmesi) düzenlenen “kadına yönelik şiddet” tanımına göre bir tanım yapılmıştır. Türk Ceza Kanunu’nda uygulanabilecek ceza indirimlerinin kadına yönelik şiddette ve cinsel kimlik ayrımcılığına dayalı suçlarda uygulanmaması amaçlanmıştır.

MADDE 2 – Madde değişikliği ile Türkiye’de kadın cinayetlerinin nn açan haksız tahrik indiriminin uygulanmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Böylelikle kadınlara yönelik işlenen suçlarda caydırıcılığın artırılması amaçlanmıştır.

MADDE 3 - Takdiri indirim nedenlerinin sıralandığı Türk Ceza Kanunu’nun 62. maddesine eklenen fıkra ile, takdir indiriminin kadına yönelik şiddet suçlarında uygulanmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 4 – Af şartlarının belirtildiği Türk Ceza Kanunu’nun 65. maddesine eklenen bend ile genel affın kadına yönelik şiddet suçlarında uygulanmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 5 - Taksirli öldürmeye dair cezaları içeren Türk Ceza Kanunu’nun 85. maddesine eklenen bend ile kadınlara yönelik işlenen suların da bu kapsamda değerlendirilerek ceza artırımının sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE 6 –Kasten yaralamaya dair düzenlemeyi içeren Türk Ceza Kanunu’nun 86. maddesine eklenen bend ile kadınlara yönelik işlenen suların da bu kapsamda değerlendirilerek ceza artırımının sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE 7 - Kişilere yönelik tehditlere dair düzenlemeyi içeren Türk Ceza Kanunu’nun 106. maddesinde yapılan değişiklik ile kadına yönelik suların da tehdit etme amacıyla yapılması durumunda ayrıca bu suçlardan da ceza verilmesi sağlanmıştır.

MADDE 8 - Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma başlığına dair düzenlemeyi içeren Türk Ceza Kanunu'nun 109. maddesine eklenen bend ile işlenen suçun kadına yönelik şiddet kapsamında olması durumunda ceza artırımına gidilmesi sağlanmıştır.

MADDE 9 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 10 - Yürütme maddesidir.

**5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU VE 4320 SAYILI AİLENİN
KORUNMASI KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1 –Türk Ceza Kanunu’nun 82. maddesinin k fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

- l) kadına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet olarak doğrudan kadına yalnızca kadın olduğu için uygulanan ayrımcı şiddet saiki ile,
- m) Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle,

MADDE 2 – Türk Ceza Kanunu’nun Birinci Kitap, İkinci Kısım, İkinci Bölüm’ünde yer alan 29. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Haksız tahrik

MADDE 29. - (1) Haksız bir fiilin meydana getirdiği hiddet veya şiddetli elemin etkisi altında suç işleyen kimseye, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine onsekiz yıldan yirmidört yıla ve müebbet hapis cezası yerine oniki yıldan onsekiz yıla kadar hapis cezası verilir. Diğer hâllerde verilecek cezanın dörtte birinden dörtte üçüne kadarı indirilir. ***Bu kanunun 82. Maddesi ile düzenlenen kadına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet olarak doğrudan kadına yalnızca kadın olduğu için uygulanan ayrımcı şiddet saiki ile cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle işlenen kasten öldürme suçlarında bu madde uygulanmaz.***

MADDE 3 –Türk Ceza Kanunu’nun 62. maddesinin (2) inci bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bend eklenmiştir.

- (3) Kadına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet olarak doğrudan kadına yalnızca kadın olduğu için uygulanan ayrımcı şiddet saiki ile cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle işlenen suçlar bu madde kapsamı dışındadır.

MADDE 4 –Türk Ceza Kanunu’nun 65. maddesinin (3) inci bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bend eklenmiştir.

- (4) Kadına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet olarak doğrudan kadına yalnızca kadın olduğu için uygulanan ayrımcı şiddet saiki ile cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle işlenen suçlardan mahkûm olanlar bu madde kapsamı dışındadır.

MADDE 5 –Türk Ceza Kanunu’nun 85. maddesinin (2) inci bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bend eklenmiştir.

(3) kadına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet olarak doğrudan kadına yalnızca kadın olduğu için uygulanan ayrımcı şiddet saiki ile,

m) Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle,

MADDE 6 –Türk Ceza Kanunu’nun 86. maddesinin e fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(f) kadına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet olarak doğrudan kadına yalnızca kadın olduğu için uygulanan ayrımcı şiddet saiki ile,

g) Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle,

MADDE 7 –Türk Ceza Kanunu’nun 106. maddesinin d fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(e) kadına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet olarak doğrudan kadına yalnızca kadın olduğu için uygulanan ayrımcı şiddet saiki ile,

f) Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle,

MADDE 8 –Türk Ceza Kanunu’nun 109. maddesinin (3) inci bendinin f fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(g) kadına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet olarak doğrudan kadına yalnızca kadın olduğu için uygulanan ayrımcı şiddet saiki ile,

(h) Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle,

MADDE 9 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.